

Principii de diseminare a informației statistice în cadrul Biroului Național de Statistică

Cadrul general

Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova (BNS) oferă informație tuturor persoanelor interesate despre procedura de diseminare a informației statistice, caracteristicile de bază a formelor de diseminare, principiile de relaționare cu utilizatorii datelor statistice, stabilirea prețurilor pentru informațiile standard și în baza solicitărilor. Diseminarea informației statistice se face în conformitate cu [Legea Republicii Moldova cu privire la statistica oficială](#) nr. 93 din 26.05.2017, [Legea privind accesul la informație](#) nr.982 -XIV din 11 mai 2000, precum și alte acte legislative și normative în vigoare.

Unitățile de diseminare ale BNS

Diseminarea informației statistice este realizată de către oficiul central al BNS, prin intermediul direcțiilor/secțiilor de statistică ale BNS, precum și de către direcțiile/secțiile raionale pentru statistică ale BNS. În cadrul oficiului central al BNS activează *Direcția sinteză și diseminare a informației statistice*, în atribuțiile căreia intră organizarea integră a activității de diseminare a informației statistice. Adresa și telefoanele de contact ale BNS, inclusiv adresele e-mail ale specialiștilor pot fi accesate pe site-ul oficial www.statistica.md, rubrica [Contacte](#).

Conform art.8 al Legii Nr. 25 din 22.02.2008 privind [Codul de conduită a funcționarului public](#):

(1) Funcționarul public, potrivit atribuțiilor ce îi revin și conform legislației privind accesul la informație, este obligat:

- a) să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public;
- b) să asigure accesul liber la informație;
- c) să respecte termenele prevăzute de lege privind furnizarea informației.

(2) Funcționarul public este obligat să respecte limitările accesului la informație, în condițiile legii, în scopul protejării informației confidențiale, a vieții private a persoanelor și a securității naționale, precum și să asigure protecția informațiilor deținute față de accesul, modificarea sau distrugerea lor nesancționate.

(3) Comunicarea cu mijloacele de informare în masă în numele autorității publice este realizată *numai de către funcționarul public abilitat cu acest drept*.

Modalitatea de prezentare a informației statistice

Conform [Programului de Lucrări Statistice](#) (PLS) , aprobat de Guvernul Republicii Moldova, toată informația statistică, elaborată de BNS (note analitice, note informative, informații operative, serii de timp anuale, serii de timp infraanuale, publicații statistice), se prezintă tuturor beneficiarilor prin plasarea pe site-ul oficial prin intermediul comunicatelor de presă, a seriilor de timp anuale și infraanuale, publicațiilor electronice, banca de date. Informația statistică elaborată suplimentar prevederilor PLS, la comanda utilizatorilor, se furnizează contra plată în conformitate cu Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1403 din 30 decembrie 2005 [„Cu privire la aprobarea Nomenclatorului și tarifelor serviciilor cu plată și a Regulamentului privind modul de](#)

formare și utilizare a mijloacelor speciale provenite din prestarea serviciilor cu plată de către Biroul Național de Statistică și subdiviziuni le lui teritoriale". Tarifele sunt stabilite pe principii de nonprofit, asigurând acoperirea cheltuielilor ce țin de colectarea, prelucrarea, sistematizarea informației statistice.

Informații statistice diseminate electronic

BNS plasează comunicatele de presă și informațiile de interes public pe pagina oficială web: www.statistica.md. Pagina web conține toate notele informative și informațiile operative despre principalele domenii de activitate social-economice din țară. Site-ul este structurat în modalitatea în care să faciliteze și să orienteze vizitatorul la căutarea informațiilor și, practic, la etapa actuală, reprezintă mijlocul cel mai important de difuzare a informațiilor statistice.

Publicațiile statistice elaborate de BNS sunt disponibile în format electronic (Excel și/sau PDF) pe site-ul oficial, rubrica *Produse și servicii* / [Publicații](#).

Importante serii de timp a principalilor indicatori macroeconomici sunt cuprinse pe pagina web a BNS în format Excel pentru fiecare domeniu, rubrica *Statistici pe domenii*.

Unul din cele mai importante instrumente de diseminare este [Banca de date](#), cu ajutorul acestui instrument pot fi create propriile selecții și salvate în diferite formate de fișiere.

De o importanță majoră este informația despre datele statistice prezentată în subrubrica ["Metadate de referință"](#), creată în conformitate cu rigorile europene.

O rubrică semnificativă cu date statistice o constituie Standardul Special de Diseminare a Datelor (SDDS) și [Pagina Națională Sumară a Datelor \(NSDP\)](#).

Informații statistice conform PLS

Biroul Național de Statistică, prin intermediul direcțiilor/secțiilor de statistică ale oficiului central, precum și a direcțiilor/secțiilor raionale pentru statistică a BNS, pune la dispoziția utilizatorilor produse statistice elaborate conform [Programului de lucrări statistice](#), plasat la început de an pe pagina web a BNS.

Comunicatele de presă, seriile de timp din *Banca de date* și *Publicațiile* cu principalii indicatori din diverse domenii de activitate social-economice din țară se difuzează în conformitate cu [„Calendarul de diseminare electronică a informațiilor statistice”](#), elaborat anual și plasat pe pagina oficială web a Biroului.

În cadrul BNS, activează și o [Bibliotecă](#) care este un centru informațional de date statistice naționale și internaționale și deservește tot spectrul cerințelor din domeniul statisticii. Reprezintă în același timp unica bibliotecă specializată de publicații statistice din țară. Accesul în bibliotecă este liber pentru toți utilizatorii.

Solicitarea de informație statistică

BNS pune la dispoziția utilizatorilor și informații statistice suplimentare celor disponibile în publicațiile statistice, comunicatele de presă, celor plasate pe pagina oficială web. Aceste informații suplimentare pot fi obținute, adresând o solicitare către Biroul Național de Statistică.

Solicitarea poate fi transmisă prin intermediul unui [formular online](#), prin poștă electronică moldstat@statistica.gov.md sau pe suport de hârtie nemijlocit la sediul BNS (Chișinău, str. Grenoble, 106, bir. 201)). De asemenea, pentru solicitarea nivelului inflației, minimului de existență sau a salariului mediu există [modele standard](#) de solicitare care pot fi descărcate și completate.

Dacă cererea se scrie în formă liberă, este necesar ca în solicitare să se indice:

- de la cine parvine solicitarea (nume, prenume, denumire organizație (după caz),

telefon de contact, e-mail);

- enumerarea și descrierea concretă a datelor statistice solicitate, inclusiv perioada de referință solicitată;
- data, semnătura.

Conform [Legii privind accesul la informație](#), răspunsul la solicitare se expediază în decursul a 15 zile lucrătoare. În temeiul art. 16 al aceleiași legi, termenul de furnizare a informației poate fi prelungit cu până la 5 zile lucrătoare de către conducere dacă:

- a) cererea se referă la un volum foarte mare de informații care necesită selectarea lor;
- b) sunt necesare consultații suplimentare pentru a satisface cererea.

(3) Autorul cererii va fi informat despre orice prelungire a termenului de furnizare a informației și despre motivele acesteia cu 5 zile înainte de expirarea termenului inițial.

Dacă, conform art. 18 al [Legii cu privire la statistica oficială](#), informația statistică solicitată este confidențială, solicitantului i se dă refuz. Refuzul de a furniza o informație este făcut în scris.

Solicitățile de informație statistică, formulate în scris, se soluționează, de asemenea, în scris, respectiv: tipărit sau electronic. Rezolvarea solicitărilor orale constă în acordarea consultațiilor privind întocmirea unei cereri de informație statistică, procedura de soluționare a cererilor, oferirea răspunsului prin indicarea surselor unde pot fi găsite unele informații.

Stabilirea prețurilor

Conform Legii cu privire la statistică, art. 25, producătorii de statistici oficiale au dreptul să disemineze contra plată informații statistice elaborate în afara programului de lucrări statistice, prin prelucrări speciale adiționale, la cererea utilizatorilor. Informația se furnizează contra plată în conformitate cu Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1403 din 30 decembrie 2005 [„Cu privire la aprobarea Nomenclatorului și tarifelor serviciilor cu plată și a Regulamentului privind modul de formare și utilizare a mijloacelor speciale provenite din prestarea serviciilor cu plată de către Biroul Național de Statistică și subdiviziuni le lui teritoriale”](#).

Tarifele la serviciile prestate cu plată sunt stabilite pe principii de nonprofit, asigurând acoperirea cheltuielilor ce țin de colectarea, prelucrarea, sistematizarea informației statistice și alte costuri nefinanțate de la bugetul de stat. Pentru prestarea serviciilor informaționale conform solicitărilor beneficiarilor, costul serviciilor se stabilește în funcție de cheltuielile de timp necesare realizării lucrărilor.

Dreptul la Copyright

Conform legii cu privire la statistica oficială în Republica Moldova, art. 23, pct.3, utilizatorii sunt obligați să indice sursa de date în cazul utilizării informațiilor statistice oficiale.

Utilizarea conținutului edițiilor statistice, cu titlu explicativ sau justificativ, în articole, studii, cărți este autorizată numai cu indicarea clară și precisă a sursei.

BNS deține dreptul la copyright asupra paginii sale oficiale www.statistica.md.

Reutilizarea conținutului site-ului, integral sau parțial, în formă originală sau modificată, precum și stocarea într-un sistem de regăsire sau transmiterea sub orice formă și prin orice mijloace, dacă altfel nu este specificat, se fac conform Licenței [Creative Commons Attribution 4.0 International License](#).

Materialul de pe pagina web (textul, tabelele și graficele) poate fi salvat electronic, tipărit, copiat sau expediat părților terțe. BNS recomandă ca alături de informația utilizată de pe site să se indice link-ul direct la această informație.